

HEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetés helyben,	vidéken:
1 óra 2 K	1 óra 2 50 K
1 évre 24 K	1 évre 30 K

Szerkesztőség és kiadóhivatal Szent István-tér I. Telefon 208.

Felelős szerkesztő: Hajós József.

Válság.

A belpolitikában elérkeztünk a döntés küszöbéhez és mindnyájan feszült figyelemmel várjuk, mi módon lépünk át rajta. Választások nem lesznek. Erről a kormány is, az ellenzék is látja, hogy a háboru paraszas hangulatában, még azután a magyar községek férfainak távollétében nem lehet ezt a kockajátékot elvetni.

Minden józan hazafi békes megegyezésre áhitozik. Maga a királyi felség is azt akarja, hogy a kormánypárt egyezzen ki a munkapárttal a választójogi kérdésben, hiszen csak arról van szó: magyarabb legyen-e a választójog, vagy nem. Csak arról van szó. Állítólag csak arról van szó. Állítólag csak arról van szó. Állítólag csak azt kívánja, hogy minden választótól kívánja még a törvény, hogy tudjon magyarul írni és olvasni. Ismételtén: állítólag. Ha ez így igaz, akkor nem látjuk a megegyezést lehetetlennek, bár a kormánypárton aggódnak a miatt, hogy egy ny megszorítással megsértjük azt a sok ezer és ezer dorék német, tót, horvát, rutén stb. magyar állampolgárt, akik nem tudnak ugyan magyarul írni és olvasni, de a szívük magyar.

Mégis lehetségesnek látjuk a megegyezést. Lehetséges oly formában, hogy a régi szavazók, ha nem felelnek is meg ennek az értelmi censznak, maradjanak szavazók, újakat azonban már csak a fenti feltétellel vesznek be a listába.

Mi hisztünk a pártok megegyezésének lehetőségében, mert hisztük azt, hogy a munkapárt ebben az esetben csak a magyarságért, a magyar szupremáciáért száll sikkra, nem pedig azért bakafántoskodik és kurucodik jobban a negyvenötökénél, hogy a 48-as alkotmánypartot kiűsse a hatalom nyergéből. Mi azt hisztük és nem adunk ígázat Vázsonyinak, aki az asztalt veri és azt mondja, hogy a Wekerle-kormány nem engedhet a választójogi javaslatban semmiféle megszorítást — még a magyarság javára sem.

Ilyen dologban engedni nem

erkölcsi lehetetlenség, ahogyan Vázsonyi szeretné elhíttetni. Nem lehet erkölcsi lehetetlenség Apponyieknak, Andrassyéknak és

a néppártnak, akik mindig-össze tudták egyeztetni a demokratikus fejlődést a magyar nemzeti gondolat kiépítésével.

Fajunk védelme.

II.

Tegnap számunkban ismertettük Kiss Sándor tanulmányát.

A tanulmány idevágó további része így szól:

Az utóbbi évtizedeknek a magyar története alig egyéb, mint azoknak az uszító eszméknek a története, amikkel a zsidósajtó csak azért fűtötte állandóan a köztudatot, hogy a társadalom figyelmét elterelje a zsidó térfoglalástól. Ezen céltudatos uszítást szolgálták az utóbbi évtizedek vég szakadatul obstrukciói, az önálló vámtérület, önálló nemzeti bank, katonai vívmányok, egy egy miniszter rágalmozási hajsza, választójogi liga, egy-egy nagy aranyu szocialista felvonulás majd megint a választójogi blokk, most legújabbán a békeuszítás... de ki tudná mindazt a lemaradt uszító eszméket emlékeztető felsorolni, ami közéletünk utolsó évtizedeit lármájával betöltötte. Hogy ezek az uszító eszmék valójában mennyire távol estek a mi igazi érdeinktől, mutatja az, hogy csak addig tusakodtunk körülöttük, míg a zsidó sajtó az uszítást abba nem hagyta. Amint abbahagyta, mi is elfelejtkeztünk róla és mentünk verekedni a másik eszme körül, amit újabb koncepciók közénk dobott.

Ezelőtt még egy pár évtizeddel a borkabátosok, a latifundumok ellen bősített bennünket a zsidósajtó, s mi bősültünk. Most pont ugyanaz a sajtó, ugyanazok az emberek a nagybirtok szükségességét hangsúlyozták a többtermelés örve alatt, hogy hangulatot csinálnak a zsidótörke birtokviszársainak, ellenben szidák a parasztokat, hogy azok csinálják a drágasságot. S van-e ezer ember közül egy, ki nem átkozza saját fajvéreit a parasztokban s nem esküszik a zsidósajtó orcájan hazudozásaira a drágaság ügyében? Még számtalan példát lehetne idézni, hogy nekünk nincsenek saját fajunkat érdeklő önálló gondolataink; céljainkat, törekvéseinket a zsidósajtó tűzi ki, hangulatunkat az dirigálja az uszító eszmékkel. Nekünk fizikai időnk nem marad arra, hogy saját fajunk

sorsával foglalkozzunk, arról gondolkozzunk, írjunk és beszéljünk, mert még szerencse, ha napi munkánk végzetével marad annyi időnk, hogy az aktuális uszító eszmék felett kivesszekedhessük magunkat azokkal s fajvéreinkkel, akik ezekkel napról-napra paprikázák önmagukat és másokat.

A zsidó uszító eszmék fejratásának csak egy módja van. A zsidósajtótól el kell ragadni a kezdeményezést, az uszításban, mert aki nem uszít, azzal az örögg sem törődik. Uszítani kell pedig nem a zsidó uszító eszmék ellen, mert a malacs ellenkezéssel csak az improduktív multat folytatnánk, hanem produktív irányban, fajvédelmi eszmékre. Ilyen eszme van özőfnél, csak még kell ragadni és hirdetni kell. A zsidóbevárdorlás korlátozása a paraszvádelem, az uszóra és csalás letörése, az uszító eszme, nem zsidó kulturegyesületek alakítása, a zsidóirodalom kipellengetése, nemzsidó irrodalmi irányok felkarolása és bevalott celu pártolása stb. Mindezeket az eszméket kifejezetten és bevalottan a zsidóellenyomatás ellenében kell kiélezní és köztudatos tenni, óvatosan kerülve azonban minden felekezeti egyoldalúságot, ami már önnmagában is "reakció" karaktert adna a küzdelemnek. Ezt ami még nagyobb baj: saját fajvéreink között is felekezeti megoszlást sz állne.

A bankjegyforgalom emelkedése Bécsből jelentik. Wimmer osztrák pénzügyminiszter az államadóságokellenőző bizottság legközelebbi ülésén jelentést fog tenni az Osztrák Magyar Bank legutóbbi lebonyolított hielművelteréről, amelyek a bankjegyforgalom emelkedését vonják maguk után. Egy osztrák képviselő válasza előtt tartott beszédében már megemlítette a bankjegyforgalom emelkedését és azt mondta, hogy a most kiadásra kerülő bankjegyek majus végéig mástól mint a koronát lesznek ki. Természetes, hogy ebből mostanáig csak egy bizonyos mennyiséget kellett igény be venni. Valószínű, hogy Wimmer pénzügyminiszter már közellebbi adatokat és számokat fog közölni az államadóságok ellenőző bizottság ülésén.

A gazdasági és házi- szükséglet céljaira visz- szatartható termény- készletek.

Az Országos Közélemezési Hivatal, illetve az egyes kormánybiztosok által kiadott utasítások megállapítják azoknak a terményeknek mennyiségét, amelyeket a hadi és gazdasági szükséglet céljaira vissza lehet tartani, illetőleg amely készletre nem terjed ki a rekvirálás.

Nem termelőknél fejadag augusztus 15 ig személyenként 4 9 kg, 1 személyre 40 kg, 2 személyre személyenként 4 9 kg, 1 személyre 40 kg, 2 személyre 80 kg, 3 személyre 120 kg, 10 személyre 400 kg. Östermelőknél július 15-ig a fej adag buzából vagy rozsból: 15 éven felüli férfimunkásnak: 1 személyre 45 kg, 2 személyre 90 kg, 3 személyre 135 kg, 10 személyre 450 kg, 15 éven alulak és nők részére: 1 személyre 31 kg, 2 személyre 62 kg, 3 személyre 93 kg, 10 személyre 310 kg. Liszt átszámítás kenyér gabonáról: 1 kg. liszt 1.40 kg. buza, 2 kg. liszt 2.80 kg. buza, 3 kg. liszt, 4.20 kg. buza, 4 kg. liszt, 5.60 kg. buza, 5 kg. liszt, 7 kg. buza, 6 kg. liszt, 8.40 kg. buza, 7 kg. liszt, 9.80 kg. buza, 8 kg. liszt 11.20 kg. buza, 9 kg. liszt 12.60 kg. buza, 10 kg. liszt, 14 kg. buza.

Aratómunkásoknál a szerződésig kikötött mennyiséget figyelmen kívül kell hagyni, hanem az arató munkásoknak páronként tiz, kis holdanként 9 kg., kat. holdanként 13 kg. buza vagy rozs (vagy e kettő együttvéve) hagyandó meg. Szerződéses időszaki munkások részére, munkakezdésétől július 15 ig személyenként 14 kg. buza vagy rozs hagyandó meg, visszamenőleg visszahagyni nem szabad. Szerződésben kikötött mennyiséget nem lehet figyelembe venni. Állatoknál visszartható takarmány mennyiség: a gazdasági év április hónapjától számítva:

1 igáslóra 84 kg. zab vagy kukorica, 1 nehéz lóra 157 kg. zab vagy kukorica, 1 mén lóra 360 kg. kukorica, 1 és fél éven aluli borjura 16 kg. zab vagy kukorica, 1 fedező bika 33 kg. zab vagy kukorica, 1 tenyészkocára szaprutalal 40 kg. kukorica és 26 kg. arpa, 1 südőre 6 és fél kg. arpa vagy kukorica; 1 bárány 4 kg. arpa, zab vagy kukorica, 0.4 kg. 4 libára 60 kg. kukorica. Baromfiaknak csak ocsu hagyható vissza. Fejős tehénekre csak azon esetben hagyható vissza a hátralevő időre 113 kg. kukorica, ha a tej előgyasztásra szerződésileg le van kötve. Külön ki kell még emeln.

hogy a közlelmzési miniszter elrendelte a termelőknél a július 15.től augusztus 15-ig engedélyezett fejkvóta rekviráciását.

II. RÉSZ.

— Rendkívüli városi közgyűlés. A közgyűlés dr. Holly Géza indítványára nem régiben elhatározta, hogy a városi költségvetést, zárszámadást ezentúl külön közgyűlésen fogja tárgyalni, hogy az ilyen nagyobb fontosságú kérdések érdekében gondosabban megvitathatók legyenek. A város háztartásának és „kispóztárainak” 1. évi költség előirányzata már közgyűlési tárgyalásra kész, azt az é. hó 29 én tartandó rendes közgyűlés fogja tárgyalni. Egyéb közgyűlési tárgyalásra előkészített ügyeket pedig a polgármester a rendes közgyűlést megelőzően összehívandó rendkívüli közgyűlés elé fogja vezérelni. Ez a rendkívüli közgyűlés folyó hó 27 én d. u. 3 órakor lesz.

— A közlelmzési számvetés ellenőrzése. A kormánybiztos, aki nemrégiben Szekesfehérvár városi közlelmzési ügyvitelét felülvizsgálta, kiigazította, hogy a közlelmzési számvetéssel a városi számvetés nem ellenőrizi. A polgármester most elrendelte, hogy a városi főszámvetés jelenjen meg a közlelmzési bizottság ülésén és a közlelmzési tiszosztályának pénzkészletét, számvetés ellátandó ellenőrizze.

— Gyászrovat. Romics. Imre magánú. Majsay Teréz leje Jánosé u. 19. sz. lakos 67 éves korában elhunyt. Felfutése szombaton d. u. fél 6 órakor. Iesz.

Kulbör József hosszú szenvedés után 48 éves korában meg halt. Agilis, eszméjét haván ember volt, aki régebben a szocialista elvekért harcolt, majd jobb meggyőződésre jutva büzkölködött a kath. szervezkedés munkájában s. helyettesített a hadbavonult népszövetségi csoportvezetőket. Sokat küzdött s. öszimén Istennéért lélek bizonyára megtalálta pihenőt az Urnál.

— A városi utadó pénztár költségvetése. A városi törvényhatóság kormányhatósági jóváhagyásra terjesztette fel a városi utadó pénztár költségvetését, ezt a miniszter most azzal a megjegyzéssel küldte vissza, hogy a költségvetést jóváhagyja, azonban felhívja a város figyelmét, hogy a kézi és írás napszám minimumot ne 2 kor, 40 fillérben, hanem 3 kor. illetve 6 koronában állapítsa meg. A városi tanács tegnap foglalkozott e kérdéssel, és magáévát tette a miniszter óhaját.

— Hatvan halottja van a D. I. n. a Duna vízéből teljesen kiemelt Drinát aigbanem holnap fogják az óbudai hajógyárhoz vontatni. A hajóban talált áldozatok száma ötvenhat s. ezek közül három holttestet fogtak a katasztrófa idején a Duna mentén. — Paksról jelentik: Ma fogtak itt egy 25 évesnek látszó gesztenye barna hajú női hulla, a melyen

hosszu kék seviot tavaszi kabát és bárszónszoknya van. Az orvos a ki a holttest megvizsgálta, a vízbejutás valószínű időponjáról ítélve azt a nőt is a Drina egyik áldozatának tartja.

— Paprika jön. Az O. K. H. tudatta a várossal, hogy 300 kgr. paprikát kiutalt. A város közlelmzése részben városi hatósági fölben, részben kereskedők között eloszla fogja a paprikát forgalomba hozni.

— Zsirjegyesek figyelmébe. A hatósági száonna árusítása mint ismeretes csütörtökön kezdetét vette. A közlelmzési hivatal felhívja a zsirjegy tulajdonosokat, hogy április hávi zsirjegyeiket saját érdekében minél előbb válták be.

— Ukrajnai gabona szállítása. Corina volt külügy miniszter tájékoztatja nyilvánosságát arról, hogy a közlelmzési bizottság részéről Ukrajnából származó gabonafélék korlátozott mennyiségű tonnára rug. Ellenben foglalkoztatja emellett a gabonakereskedőket az a berlini jelentés, hogy az ottani gabonakereskedelm körében elterjedt hír szerint az ukrainai gabonáról, amely mintegy 61 millió pudot tesz ki, (1 tónna körülbelül 62 pud) áprilisban 9, májusban 15, júniusban 18, júliusban pedig 19 millió pud gabonát fognak elszállítani. A német gabonakereskedelm körében azt is tudni vélték, hogy Póltava vidékén újabb har 10 millió méternázsa gabonára akadnak.

— Hatósági zöldségárnyitás. Graf Balványi Lajos polgári uradalmá ma átutban tudatta a város közlelmzési hivatalával, hogy a szerződési kötelezettségének eleget kíván tenni és a zöldségárnyítást a legközelebbi jövőben a hatósági zöldség-ellátású boltban meg fogja kezdeni.

— Az iskolai év befejezése. Felhívatlanosan jelentik: Minthogy a hajóan által előidézt viszonyok miatt a folyó iskolai év sem fejezhető be rendes időben, a közoktatásügyi miniszter akként intézkedett, hogy az elemi népiskolák kivételével az ő-szes tanítézetekben a tanítás olyképpen intézkessék és a vizsgálatok rendje olyképp állapítsák meg, hogy az iskolai év június 15-én befejezhető legyen és a tanulók e napon bizonyítványukat kézhez véve elbocsáthatók legyenek. Az elemi népiskolákra nézve a következő intézkedések irányadók: Mindazonáltal a városokban és községekben, ahol polgári, vagy középiskola, illetőleg középiskola szakkiskola nincsen, az elemi népiskola mindennapi tanfolyamának I-III. osztályában a tanítás június végéig, a IV., V. és VI. osztályokban és az ismételt iskolákban, amelyekben tanulók ottani munkára alkalmazhatók, május végéig, a törvényhatósági jogú elrendezett tanácsú városokban levő elemi népiskolák IV. osztályában is június végéig tart. Mindazonáltal a községekben, amelyekben polgári vagy középiskola, vagy középiskola szakkiskola vannak az

elemi népiskolák IV. osztályában is a közigazgatási bizottság intézkedéséhez képest — a tanévet ugyanúgy a szabályszerű időben, június végén kell befejezni.

— Juhok levágásának tilalma. A kormány rendeletet adott ki, amely szerint kényszerlevágás, vagy kényszerleszúrás szükségét kivéve, jerkebarányt és négyévesnél fiatalabb anyajuhot levágni vagy leszurni tilos. A tilalom iránt a földmívelésügyi miniszter rendelkezik.

— Ellopott baromfiak. Héjj Mária Rác-utca 37. sz. a lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy az éjjel lefeszítették baromfióiban lakatját és a baromfiókból 500 kor. értékben 10 drb. tyukot loptak el.

— Köszönetnyilvánítás. Mind azoknak, kik lejtehetetlen jó férjem Ács István szerencsétlen halála által bennünk ért végtelen csapási súlyát enyhíteni, elviselhetővé tenni igyekeztek, a temetésen megjelen tek vagy a ravatalra koszorú helyeztek, különösen a MAV és a DV személyzetének ezuton is hálás köszönetet mond özv. Ács Istvánné és a gyászoló Ács család.

Dr. Kárnik József főorvos Oroszlengyörszágóól visszatérve újból megkezdte orvosi rendelését. lakásán (Zita királyné-ut 28. saját ház). — Rendel minden délután 2. től 3. ig.

— AZ „ADRIA” gőz mosoda 8 nap alatt tisztít csipkefüggönyt, ing, gallér és kékzselőket; ugyszintén elvállal uri és női felsőruha tisztítást. — Lakatos-ú. 1. sz.

— Szeplo, májfolt pórsenél. arctisztításra ápolására biztos hatású szer a „Korona tejkrem” (ezelött Crème de Laitelne), mely párszori használat után az arci bőrgörnyösödést és hófehéret teszl. Egy kis telegy 2 K. Nagytégely 4 K. A tégeleket 20 fillérré visszaveszi. Kapható: Szűcs Róbert gyógyszerüzében.

— Köhögés ellen kitűnően bevált háziszser a Störk-pasztila. Egy doboz ára 1.50 korona. Kapható: Szűcs Róbert Károly király-téri gyógyszerüzében.

— Nagyszerű újítás; leány és gyermekföltvetetek a legskinkertebben készülnék VIRAG műtermében Rákóczi-utca 5. sz. szőlő egység árak. Telefon. 334.

— Viszketegséget, sömört, rüht a leggyorsabban elmulasztja a dr. Flesch-féle eredeti törvényesen védett

— SKABOFORM BARNÁ ZSIR Nincs szaga. Nem piszkít. Mindig eredeti pecsétes dr. Flesch félet kérik. Própátégely 2 30 K, nagy. tégely 4 K, családi adag 11 K. Szekesfehéret és vidére részben fokraktár Fajezli Ányos Emil „Öröngyal” gyógyszerüzára, Szekesfehéretváron. Vételnél a „Skaboform” használati útmutatót adjuk.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetésekkért 10 szőlő 1.50 kor., azontfelül minden szóért 10 fillér-fizetendő.

Egy tanulót és egy mindenesfiut felvesz az Egyházmegyei Könyvnyomda Szent István-ér 1. sz.

Fenyő szálla 23 drb. 6 méter hosszúak eladók. Bővebbet a szerkesztőség ad.

Szobabutorok — jókarban levők — vásár vasárnapján (Öreg-utca 15.) eladva lesznek.

Jó házból való fiut felveszek tanulónak. Bővebbet Háden Ferenc cipész, Salétrom u. 20a.

Világos hálószobabutor, asztalok eladók. Selyem-utca 23. sz. megtalálható.

Egy jobb házból való szakácsnő ajánkozik csakis uri házhoz, ki leányával együtt megy, ki a szobalányi teendőket végezné. Cim a kiadóhivatalban.

Egy mindenes fiu vagy leány felvétetik Lipp Ágoston működőszerűsületében.

Több anyasertés és süldő Csorda utca 12. sz. alatt eladó.

Szép hajfonatok kaphatók. kifésült hajakból hajmunkát készít levágott és kifésült női hajat megvesz Koronay hölgyfodrász Nádor u. 13.

3-4 szobás lehetőleg különálló házat bérebevennek augusztus 1-re Bővebbet a kiadóban.

Egy három és fél éves tekerkancát önkéntes árverésen a legtöbbet igérőnek folyó hó 26 án délelőtt 10 órakor a vásártérnen el fognak adni. Megtekinthető a Grünwald féle rongytelepen. Szekesfehéret-utca.

Urania-színház

Péntek, szombat, vasárnap, április 19., 20. és 21-én

„BERGENGÓCIA”

A „Hegyek urát” messze felülmuló film mese 6 felvonásban tündéres látványokkal. Az ifjuságnak pénteken és szombaton d. u. 5 órakor külön előadás mérsékelt helyárakkal. Előadások: 7 és 9 órakor, vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

Rákóczi-utca 5. sz. szőlő egység árak. Telefon. 334.

Apolló-színház.

Péntek, szombat és vasárnap, április 19., 20. és 21-én

Jókai Mór világhírű regénye

A szerelem bolondjai

I. rész. 5 felvonásban Főszereplők Gombaszögi Frida, Szentgyörgyi Márta, Gál Gyula, Kende Gyula, Sarkadi Aladár, Somlai Artúr.

Előadások: 7 és 9 órakor, vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

Az Apolló-színház képző és képző fenomenális látványossága: **U-HAJÓ ELŐRE!** Utközét a német tengeralattjárók és angol torpedóvadászok között. Izgalmas harcok német és angol repülők között. Hatalmas oceánjárók elsüllyesztése! lsm. terj. bravuros filmalkotás!

Eredeti aktuális felvétel a nyílt tengeren 3 részben.

Nyomta Egyházmegyei Könyvnyomda Szekesfehéretváron.